

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnistvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 127.

V Ljubljani, v sredo 5. junija 1895.

Letnik XXIII.

Katoliški shod v Črnomlju.

Iz Črnomlja, dne 4. junija.

Kar je doživel Črnomelj zadnje dni, je velike važnosti. Zadnjega maja imeli smo v svoji sredi nadvojvodo Evgena, velikega mojstra nemškega viteškega reda. Pa imeniten je bil tudi binkoštni ponedeljek. Na ta dan imeli smo dve slovesnosti, dopoludne blagoslovljenje cerkvice sv. Duha, popoldne pa katoliški shod. Dopoludne smo molili k sv. Duhu, naj nas in naše nasprotnike razsvetli, popoldne smo se našli na prostem, na vrtu posestnika Starihe.

Ob 1/4 na 4. otvori predsednik gospod župnik Fr. Schweiger shod in pozdravi navzoče s krščanskim pozdravom: Hvaljen bodi Jezus Kristus. Na to govori g. Schweiger o katoliški ljudski stranki. Najpreje pravi, da napravlja kat. pol. društvo za Dolenjsko razne shode, lani v Metliki, letos v Kostanjevici in danes v Črnomlju. Na to biča naš mestni zastop, da ni dovolil prostora za katoliški shod na mestnem griču. Res, to je čudno, da nas gostov nihče izmed županstva ne pozdravi, kakor se to povsod zgodi in se spodobi. Dalje pravi, da nam tudi prostora pred Gradom niso dovolili. To kaže zastop v vsi svoji zaslepljenosti. A pustivši to žalostno reč, preide na svoj pravi predmet. — Belokranjec bodi naroden, zahtevaj od vseh uradov, od okrajnega glavarstva, od sodišča, od notarja, od župnikov slovenske listine. To zahtevaj, saj imaš pravico. Belokranjec voli tudi narodne može, ne take, ki so samo kričači, marveč take, ki delajo za narod. In taki narodnjaki smo gotovo mi duhovniki. Zato Belokranjci volite ob prihodnji deželnozbornski volitvi narodne može v deželni zbor. Bog in vera, to je prvo. Zakaj le tisti, ki je res veren in to očitno pokaže v de-

janju, je tudi v resnici naroden, zato ker vera mu pravi, ukazuje, naj ljubi svoje, svojo domovino. Kdor nima vere, ni naroden. In zato so duhovniki gotovo tudi narodni, ker so oznanovaleci sv. vere. Zato so nespametni tisti, ki pravijo, kaj imate od duhovnikov. Od duhovnikov imate vse: vero, narodnost in zvestobo do cesarja. — Burna pohvala je bila odziv njegovemu govoru.

Nastopi drugi govornik: g. Rihard Dolenec in govori o vzrokih propada kmečkega stanu in našteva sredstva, kako pomagati. Kot vzroke imenuje drage posle, krivično razdeljene davke, dolgove, dejstvo, da je kmetijski stan premalo zastopan in po nepravilih poslancih, trtna uš in pomanjkanje železnic. Kar se tiče poslov, si ne moremo pomagati, časi so taki. Davki so krivično razdeljeni, taka tožba se sliši po vsi Avstriji. Dalje leze kmet v dolgove; če si hočete odpomoči pustite žito; sejte ga le toliko, kolikor ga potrebujete za domačo rabo, ker žito nima cene; poprimite se pa z vso vmeno živinoreje, vsakdo naj skrbi, da bo imel v hlevu lepo živino; sejte več krme po njivah, ker nimate toliko delavnikov. Pazite in cenite na gnojnico in jo napeljujte na njive in travnike. Kupujte si umetnih gnojil, kajnite in Pomaževe žlindre, če bi se morali zaradi tega tudi zadolžiti, napravite si travniško brano, itd. Tudi ima kmečki stan premalo svojih zastopnikov v raznih zborih, in poslanci tudi niso pravi. Preveč je doktorjev in uradnikov v zborih. Kmeta naj zastopa tak, ki razumi in dela za kmečki stan. Dalje vas je trtna uš zelo zadela. Toda začnite saditi ameriške trte, treba je delati, pomagajte sosed sosedu. Žalostno je, da državne in deželne trtnice ne dajo kmetu trt zastonj, zakaj, ako ne plača, ne dobi nič. Pošiljajte Belokranjci svoje sinove v tako lepo urejeno kmetijsko vinarsko šolo na Grmu, ne bode vam žal (zakaj zdaj so samo 3 v naši šoli.) Zadnji vzrok propada kmečkega stanu

je pomanjkanje železnic. Kako so se nekateri branili dolenjske železnice, a koliko dobrega je že storila.

Za njim je govoril gosp. kaplan Janez Prištov: o liberalizmu, kaj je škodoval na verskem, gospodarskem in političnem polju. Slabo je na svetu, vse vprek toži, kje pa tiči vzrok današnje bede, kriv je liberalizem. Pove kaj je liberalizem, kako hoče vladati brez Boga in vere, izgnal je iz šol, uradov, iz javnega življenja Boga, iztrgal je ljudstvu sosebno po mestih vero iz srea. Vera je podlaga vsakemu posameznemu človeku, deželi in državi, drugače ne doseže svojega namena. Liberalizem je pregnal iz sveta ljubezen do bližnjega; zakaj, kjer ni vere, ni krščanske ljubezni. — Glavni znak liberalcev je sebičnost, razpor: liberalizem je človeštvo razdružil. Obveljalo je kapitalistično načelo, da sme močnejši ugonobiti slabjšega. Razvila se je pozna konkurenca in kapitalistično izsesavanje. Koliko obrtnikov in rokodelcev je že kapital uničil. Pa tudi kmetovalca hoče kapital uničiti s tem, da je dandanes zemlja na prodaj, kakor blago. Zelo škodljivo za kmeta je razkosavanje zemljišč. — V politiki so liberalci skovali liberalne postavbe glede šole itd., itd. in mi čutimo še zle posledice. Ljudstvo se samo vlada po svojih poslancih. Kakoršni poslanci, take postavbe, volite torej, dobro, odločno, katoliške, verne in narodne može, in obrnilo se bo nabolje: krščanska načela morajo povsod zavladati, katoličani se dvigniti. Našeste sredstva odpomoči: obrtniki in rokodelci, ako hočete zmagati proti kapitalu, napravljajte zadruga. Bog živi našo zadrugo! Za kmeta treba snovati Raiffeisenove posojilnice, našteva njene prednosti in pozivlje vse na delo.

Četrty govori gosp. vikar iz Novega Mesta Jos. Benkovič. Zavrača napade na katoliško polit. društvo. Nasprotniki se najbolj bojé besede „katoliško“. Ali je to res tako strašno? Nasprotniki nam

LISTEK.

Dragocen oltarni prt.

Veliki oltar v ljubljanski stolnici je dobil sicer že o Veliki noči nov dragocen oltarni prt, toda zaradi potresne nesreče moremo še le danes o njem nekaj izpregovoriti, ko je bil ravnokar o Binkoštih vdrugeč na oltarju.

Po izreku strokovnjakov je ta prt jedna najtežavnejših in najpopolnejše izvedenih slikarij z iglo, kateri bi bilo težko para najti v vsej širni Avstriji. Slikanje z iglo je samo ob sebi silno trudapolno, ker mora slikarica z najtanjšimi, komaj vidnimi nitkami doseči to, kar dosega slikar s čopičem in barvami. Vrhu tega so še druge tehnične težave v tem, da ni lahko dobiti prave svile za vsako drobnost, katero se hoče doseči, in da je slikarsko mešanje barv tukaj popolnoma izključeno. Zdaj si pa mislimo prt 286 cm. dolg in 50 cm. širok ves z iglo slikan!

Idejo kompoziciji je izumil stolni župnik in kanonik g. Flis. Po tej ideji je načrt prt izrisal g. Zeplichal, historični slikar c. kr. strokovnih šol v Ljubljani, igloslikarski pa sta prt izvedli gospa Marija Hlavka, učiteljica na strokovni šoli za umetno vezenje, in njena sestra gospica Franja Suhadolec, katera je tudi na Dunaju absolvirala

dotične strokovne šole. Obema pa so pomagale več ali manj samostojno absolventinje ljubljanske strokovne šole, gospice Roza Klein, Viktorija Ravnikar in Marija Kavčič.

V sredi je podoba Kristusa, ko pri zadnji večerji blagoslovlja kruh in vino. Namizni prt na tej sliki, otiralo (purificatorium) in ozadje slike je izvedeno po slovanskih motivih. Ti slovanski motivi, ki se nam kažejo tudi po ostalem oltarnem prt, so genijalna posebnost, ki nas zopet prepričuje o bogastvu slovanskih umetnostnih virov. Iz okvira te slike, vezene takisto po slovanskih motivih z zelo bogatim zlatom, izhajajo na vse strani svetli žarki in rumeno klasje v znak, da je s Kristusom nova luč prišla na svet.

Od te osrednje slike prihaja zgoraj na vsako stran bel golobček, noséč oljčno vejico v kljunčku: Kristus je prinesel mir vsemu svetu. Od spodaj pa raste tudi nekako iz slike Kristusa trta z grozdem in žitno klasje kot simbola najsvetejše daritve. Simboličnega pomena je tudi vse drugo rastlinje, ki je na obe strani duhovito, toda navlašč nesimetrično zavito in bogato z zlatom prepleteno: pasijonska roža znači trpljenje Kristusovo, rudeča vrtnica božjo ljubezen, bela lilija nedolžnost in sploh čednost, lovorjevo listje pa slavo in čast, ki jo daje sveta vera.

Upodobljena pa je tudi hudoba z grehom, ki napada in hoče zavirati sveto vero. Golobčkoma na-

sproti se namreč od spodaj vzpenjata grozna zmaja z odprtima žreloma in s strašnimi kremplji, poleg njiju pa raste — osat, znak greha.

Navedene živali in rastline niso simetrične na obeh straneh, ampak se vjemajo le v glavnih potezah, takisto je otenjevanje barv različno na obeh straneh. To vse je, kakor rečeno, navlašč tako izvedeno in baš to povzdiguje s svojo nejednoličnostjo umetniško vrednost.

Na vsakem koncu prta je zopet po jedna 40 centimetrov visoka z iglo slikana podoba, in sicer na evangelijski strani Melkizedek, ko po daritvi kruha in vina blagoslovlja iz vojne se vračajočega Abrahama, na epistelski strani pa Abraham, hoteč darovati svojega sina Izaka. Obe sliki sta znani predpodobi presvete mašne daritve, odnosno Kristusa samega. Na sliki Melkizedekovi se vidi zopet trta in klasje kot znaka prve daritve s kruhom in vinom, v ozadju pa se kaže zidovje mesta Salem. Na drugi sliki pa je videti, kako angelj božji brani Abrahamu daritev sina. Vestno po svetopisemskih besedah tiči v ozadju tudi oven, zapleten z rogovi v trnje.

Okvir obeh slik je izveden v istem slovanskem slogu, kakor oni osrednje podobe. Prav tako je tudi zgornja in spodnja zlata bordura napravljena po slovanskih motivih, tako da ves prt lahko prištevamo slovanski renesansi. Ob spodnjem robu so

5 45 7 M. M.

duhovnom očitajo, da smo nazadnjaki, mračnjaki, brezdomovinci. Mi nismo to, mi smo pravi naprednjaki, ker ljudstvo učimo vsega potrebnega. Mi delamo shode mej ljudstvom, v kratkem boše shod v Krškem, v Mokronogu, danes je tu, da ljudstvo poučujemo. Dalje pravijo duhovnikom, da so nemškutarji. Mi smo narodni, slovenski duhovnik je bil za časa nemškutarstva na Kranjskem jedini, ki se je potezal za narod in slovensko stvar. Le s pomočjo duhovnikov je zmagala slovenska stvar. Mi neradi nosimo breme politike, ker vidimo, da liberalci tirajo politiko na napačna pota, mi moramo čuvati, to je naša dolžnost, dokler ne dobimo vernih posvetnih ljudij, katerim bomo iz srca prepustili politiko.

Predsednik shoda omeni, da naj si nauke zapomnimo dobro. Nismo tako hudi, kakor nekateri mislijo. Na to pozivlje vse navzoče, naj trikrat zakličejo: „Slava“ in „Živio“ našemu očetu Leonu XIII. in presvetlemu cesarju Francu Jožefu. (Trikratni „Živio“ kliči.) Nato pa vabi navzoče k pristopu v naše društvo.

Sijajen je bil ta prepotrebni shod. Ljudstva je bilo čez 1000, ki je vse govore zvesto poslušalo in odobravalo. Mej navzočimi videli smo preč. gosp. Antona Aleša, dekana; preč. g. prošta Fran Dovgana iz Metlike, dež. poslanca Dragoša, našega notarja gosp. Antona Kupljen, nekaj drugih častitih gospodov, ljudij iz semiške, metliške, adlešiške, dragatuške fare. Nekoliko pri strani stalo je tudi nekaj naših liberalnih učiteljev in mestnih odbornikov. Zelim, da so jim nauki segli do srca. —o—

Dražje železnice.

Vožne cene za državne železnice se bodo podražile. To je že gotovo. Minister je zato, državni železniški svet tudi in državna zbornica tudi ne bo delala sitnostij. Gré se samo za to, koliko naj se zvišajo. Dne 27. t. m. je imel državni železniški svet skoraj 8urno sejo. Priporočal je, naj se za 1 km. postavi cena 1.25 kr. za 3. razred, za 2. razred 2.50 in za 1. razred 3.75 kr. Vlada je hotela to-le vrsto 1.4, 2.4 in 3.9, hoteč dobiti 2.4 milijone gld. več dohodkov, toda vsi so temu ugovarjali. Po nasvetu železniškega sveta bi dobila država 1.25 mil. gld. več na leto.

Ta svet je tudi predlagal, naj se tistim, ki se nad 150 km. daleč vozijo, že zniža cena; dozda se še-le tedaj to zgodi, če se vozi kdo dalje nego 600 km. — Seveda bo o vseh teh stvareh določila vlada sama. Načelo se je vsprejelo, da se namreč vožne cene na vsak način morajo zvišati in trgovinski minister bo lahko dobil večino za svoj proračun v državnem zboru, če prav po vladnem načrtu poskoči s cenami. Osemurno posvetovanje ne bo nič pomagalo. Ni čudo. V vsi dolgi vrsti opazk in govorov in modrovanj ni nikogar, ki bi se bil postavil za revno ljudstvo. Vse možne stvari so spravili na dan, samo jedne ne, da namreč novo zvišanje pred vsem zadene priproste, revnejše ljudi. — Uradniki se vozijo v drugem razredu za polo-

še široke zlate rese, ki so po načrtu izdelane na Dunaju.

Najbolj pa se mora človek čuditi vestni natančnosti in umetniški dovršenosti, ki se nam tem bolj kaže, čim podrobneje pregledujemo vse posameznosti. Vsak perešček, vsaka bilka je, skoraj bi rekel, kabinetna slička prve vrste. Skoraj ne verjameš, da je to šivano z iglo. Celó zlati deli so z različno osenjenim zlatom izvedeni, da se tem plastičnejše odzdigujejo od belih tal. Kaj čuda, da so umetnice delale na tem prtu skoraj tri leta! Ta trud se pač ne more poplačati z denarjem. Umetnik se mora tolažiti z zavestjo, da je storil veliko delo, o katerem bodo govorili še pozni rodovi.

Ta prt je delo domačega uma in domačih rok in izveden je v domačem slovanskem slogu. To se ne more dovolj povdarjati. Z njim pa je zajedno iznova dokazan blagodejni upliv naše strokovne šole.

Da se nikomur prava zasluga ne krati, naj končno še podrobno povem, da je srednjo podobo in vso zlato veznino slikala gospa Hlavka, obe stranski podobi in vso ostalo veznino pa je izvedla njena sestra gospica Suhadolec. Druge zgoraj navedene gospice pa so obema več ali manj pomagale. Zaslužena hvala pa gre tudi hist. slikarju gospodu Zeplichalu za res genijalni načrt.

A. S.

vično ceno; kmet in sploh delavsk človek mora plačati v tretjem celo. In vendar namerava vlada primeroma najbolj podražiti ravno tretji razred. To načelo je krivično.

Najžalostnejši pojav pri vsi ti stvari je pa vedno povdarjanje, koliko stori država za zboljšanje uradniške in delavske plače in koliko milijonov na ta način izda. To se tako čuje, kakor bi država ne bila dolžna skrbeti za svoje delavce, kakor bi izkazovala in delila same milosti, če komu par krajcarjev več da. Nam se nasprotno najgorje zdi, če ljudje, ki neposredno delajo državi, trpe pomanjkanje. Vzlasti glede na svoje železnice ima pa država še neizmerno veliko storiti; predno bo zadostila svoji dolžnosti, predno se bo moglo reči, da dela pravično.

Zakoni sami so pomanjkljivi vzlasti glede na potrebni počitek; na posvečevanje nedelj in praznikov, na zavarovanje zoper nezgode; poleg tega pa večkrat predstojniki še nalašč kažejo svojo mrznjo do ljudij in delajo velike sitnosti službujočim osebam. — Za delavce, ki so od dné do plačani, je še mnogo gorje. Ti nimajo leto in dan nobenega prostega dne, če je delo; če ga ni, potem imajo seveda neprostovoljne počitnice časih po cel mesec. Plačo imajo slabo (10 kr. ura), stalnosti nobene. Za najmanjšo stvarico lahko predstojnik odžene vsacega izmej njih. Država ima dolžnost, da tudi za té najbolj zapuščene delavce poskrbi za starost, uredi jim nedeljsko posvečevanje, da morejo zadostiti svojim verskim dolžnostim in da morejo vsaj jeden dan v tednu ostati pri svojih družinah. To bi bilo pametnejše in pravičnejše nego govoričenje o socijalno-političnem pomenu voznih cen in o milijonih, ki jih na leto dobodo uradniki in služabniki.

Nekaj števil, ki pojasnujejo naše trditve, navajamo tu iz upravnega poročila drž. žel. za l. 1894.

Od vseh dohodkov pri državnih železnicah pripada skoro 25 odstotkov osebnemu prometu. V prošlem letu se je prevažalo 39,989.183 oseb, v primeri z letom 1893 več 4,655.539 oseb ter se prevozilo 1635.2 milijonov kilometrov. Od teh potnikov se je vozilo 1.58 milijonov z brzovlakom in 38.4 milijona z osebnim vlakom. Na prva dva pasa, to je na daljavo do 20 kilom. pripada 22.3 milijona potnikov ali 58.29 odstotkov vseh potovalcev, na tretji do šesti pas, to je na daljavo do 65 kilometrov, 10.5 milijonov potnikov ali 27.52 %, na sedmi do dvanajsti pas, to je do 200 kilometrov, 4.2 milijona ali 11.09 odstotkov in na ostale daljave do 1100 kilometrov 1.18 milijonov potnikov ali 3.1 odstotka. Od potnikov, ki so vporabljali brzovlak, vozilo se je 145.572 potnikov v prvem, 650.753 v drugem in 784.001 v tretjem razredu; pri osebnih vlakih je bilo 109.918 potnikov v prvem, 1.72 milijonov v drugem in 36.57 milijonov v tretjem razredu. V tretjem razredu se je toraj vozilo 93.2 odstotka vseh popotnikov.

Prevozni dohodki za prvi razred znašajo 1.5 milijona, za drugi 4.7 milijona in 14.3 milijona gld. za tretji razred. Od vseh dohodkov pripada povprek na osebo 52.9 gld., toraj so se znižali približno 2 kr. na osebo. Povprečna daljava se je znižala od 41.27 na 40.89 kilometra. Skupna teža potne prtljage je znašala 63.695 ton in dohodki za prevoz tega blaga znašajo 1,248.715 gld. v primeri s prejšnjim letom več 54.290 gld.

Promet brzovoznega blaga je znašal 182.817 ton ter čisti prispevek pri tem prometu 2,522.693 gld., toraj v primeri z letom 1893 2,565.139 gld. več. V tovrnem prometu se je prevažalo 21,444.271 ton ter so znašali dohodki 57,351.574 gld. ali 4,930.717 gld. več nego v leto 1893. Dohodek na tono in kilometer znaša 2 kr., proti 2.12 prejšnjega leta, kar kaže na to, da se je prevozilo nižje tarifovanega blaga mnogo več, nasprotno pa manj višje tarifovanega.

Oso bje državnih železnic je obsegalo 5749 uradnikov, 3711 poduradnikov, 9227 slug in 6117 čuvajev, toraj skupno 24.804 nastavljenih močij. V 13 delavnicah je delalo 5010 delavcev, ki so prejeli skupno 2.75 milijonov gld. plače. Povprečni letni dohodek delavčev znaša 550 1/4 gld. proti 542.62 gld. v prejšnjem letu, ter povprek na dan 1 gld. 87 kr. (?) proti 1 gld. 82 kr. v letu 1893. — Kje so pa tisti delavci, ki imajo samo 1 gld. ali pa še manj dnevne plače?

Po potresu.

Darila vsled potresa.

Mestnemu magistratu ljubljanskemu došla so nadalje sledeča darila: Vredništvo „Slov. Naroda“

v Ljubljani nadaljno zbirko v znesku 579 gld. 80 kr.; gospod Oskar Smrekar, inženir v Mannheimu, 500 gld.; mestni urad v Rychnovu na Češkem zbirko 239 gld. 65 kr.; županstvo v Polički na Češkem zbirko 168 gld. 26 kr.; trdka Morie Kohn & sinovi v Budimpešti 25 gld.; okr. odbor v Rychnovu 10 gld.; administracija časopisa „Neues Wiener Tagblatt“ nadaljno zbirko 10 gld.; č. gospod Jan Stech, vikar na Beli Gori na Češkem, v cerkvi nabranih 9 gld. 95 kr.; gospa Ana Schwarz v Schönbergu na Moravskem 4 gld.; gospa Josipina Weber na Dunaju 3 gld. 50 kr.; gospa Irma Hager na Dunaju 2 gld. 54 kr.; gospod Ivan Lienhart na Dunaju 1 gld. 40 kr.; gospod Filip Gande v Šostanju 1 vrečo moke.

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. junija.

Glasovi o volilni preosnovi. Glasovi, ki se pojavljajo po listih o predloženih načrtih pododsekovih, kako naj se po njegovem mnenju preosnuje volilna pravica, skoro soglasno obsojajo te načrte, se čudijo, kako je mogoče s takim nestvorom na dan ter menijo, da predloženi načrti niti v volilnem odseku ne bodo dobili večine, da se torej sploh ne bodo predložili državni zbornici v razpravo. — Ako pade volilna preosnova, bode s tem onemogočena glavna naloga sedanjega ministerstva in knez Windischgrätz bo smatral, da je njegovo delovanje dovršeno ter bo odstopil. Kdaj se to zgodi, ali že sedaj ali še le jeseni, o tem ugibljejo časniki na vse strani, a ne vedó povedati nič zanesljivega.

Razdelitev novih mandatov. Kakor smo že poročali, je določenih po predlogu pododsekovem za volilno preosnovo 47 novih mandatov, ki se imajo razdeliti na približno 2 milijona novih volilcev. Mali davkoplačevalci, ki plačujejo pod 5 gld. naravnostnega davka, dobe 34 poslancev, delavci pa, ki so vsaj dve leti člani kake bolniške blagajne in ne plačujejo nikakega davka, se morajo zadovoljiti z ostalimi 13 mandati. Prvi 34 poslanci razdele se na posamezne kronovine tako-le: Češko: mesta 2, dežela 5 poslancev; Dalmacija: mesta in dežela 1 poslanca; Galicija: mesta 2, dežela 6 poslancev; Nižje Avstrijsko: mesta 1, dežela 1 poslanca; Zgornje Avstrijsko: mesta in dežela 1 poslanca; Solnograško: mesta in dežela 1 poslanca; Stajersko: mesta 1, dežela 1 poslanca; Koroško: mesta in dežela 1 poslanca; Kranjsko: mesta in dežela 1 poslanca; Bukovina: mesta in dežela 1 poslanca; Moravsko: mesta 1, dežela 2 poslancev; Šlezko: mesta in dežela 1 poslanca; Tirolsko: mesta in dežela 2 poslancev; Predarlško: mesta in dežela 1 poslanca; Istrsko: mesta in dežela 1 poslanca; Goriško: mesta in dežela 1 poslanca. Od 13 delavskih mandatov pripadejo na Češko 4, Nižje Avstrijsko 3, Dalmacijo, Kranjsko, Istrsko, Goriško in Trst 1, Galicijo in Bukovino 1, Zgornje Avstrijsko, Solnograško, Tirolsko in Predarlško 1, Stajersko in Koroško 1, Moravsko 1 in Šlezko 1 poslanec. Iz tega je razvideti, da bode moral biti poslanec za Dalmacijo, Kranjsko, Istrsko, Goriško in Trst zelo inteligenčen mož, da bo mogel ustreči svojim volilcem.

Otvoritev graškega vseučilišča. Na daljši nagovor vseučilišnega rektorja je odgovoril cesar: „Posebno me veseli, da sem navzoč pri otvoritvi staroslavne, sedaj prenovljenega Karol-Francovega vseučilišča ter sem z ozirom na veliko naudušenje, katero kažete do mene, popolno prepričan, da vam bo to poslopje donášalo obilno plačilo za vaše skupno delovanje ter bo tako doseglo to delo svoj vzvišeni namen. Z veseljem vložim torej zadnji kamen v to lepo poslopje s srčno željo, da bi se spominjali te slovesnosti še poznejši rodovi in bi imeli zadostni dokaz patrijotičnega naudušenja, katero napolnjuje danes učitelje in učence okoli mene.“ Na to je prebral cesar stavbinsko listino ter jo med tremi udarci s kladivom položil v odprtino. Z besedami: „Alma mater Carola Francisca vivat, crescat, floreat!“ je vložil vladar zadnji kamen. Pri tej priliki je zadonela iz mnogobrojnih grl cesarska himna. Na to se je podal cesar okoli poslopja in med tem časom zbrali so se vsi dijaki pred vseučiliščem ter s krasno pesmijo „Gaudeamus igitur“ so zaključili prelepo slavnost. Cesar je odšel v dvorec. Na to je obiskal soprogo namestnikovo ter se popoldne podal po mestu. Zvečer je bil obed, pri katerem sta bila med mnogimi dostojanstveniki navzoča tudi knežškofa dr. Schuster in Napotnik.

Ožje volitve na Italijanskem so se za vlado izvršile manj ugodno, kakor je bilo pričakovati z ozirom na izid prvotnih volitev. Izmed 57 ožjih volitev se jih je ugodno zvršilo za opozicijo 32 in 25 za vlado. Časniki računajo, da bodo imeli nasprotniki Crispijevi v novi zbornici od 230 do 240 mož, kar kaže, da večina vladna ni tako velika, kakor so prve dni po volitvah trobili Crispijevi listi v svet. Kakor se je že večkrat zgodilo, tako bo najbrže tudi sedaj, da Crispi ne bo dobil zanesljivo večino v zbornici, kader bi jo najbolj potreboval.

Francija. Francoski predsednik potuje sedaj po južnem Francoskem, kjer ga občinstvo pri vsaki priliki navdušeno pozdravlja. Pri tej priložnosti predstavljajo se mu tudi škofje in ostala duhovščina. Med drugimi ga je pozdravil tudi škof moulinski ter v svojem nagovoru povdarjal, da „duhovstvo uči spoštovanje avtoritete“, na kar je Faure naglo dostavil „in vseh zakonov“. Kaj je predsednik menil s tem dostavkom, si je lahko misliti. Ako pa pričakuje, da se bodo spoštovali taki zakoni, kakor je novi davčni zakon glede cerkvenih kongregacij, se gotovo zelo moti.

Angleška liberalna vlada v nevarnosti. V zadnjem času so se vršile razne dopolnilne volitve v angleško zbornico, ki so večinoma končale z izvolitvijo protivladnega kandidata. Ker je bila že poprej večina vlade v zbornici zelo nezadostna, se je sedaj tako zmanjšala, da vlada razpolaga le s par glasovi večine, da bo torej v prihodnje le bolj slučaj odločeval v zbornici. V takih razmerah seveda se ne more vzdržati nobena vlada in zato tudi na Angleškem v vladnih krogih resno mislijo na razpust zbornice. Na to vlada tem resneje misli, ker Irce, na katere se ona naslanja, prihajajo z vedno novimi zahtevami, ki jih jim pa sedanja vlada ne more izpolniti.

Novo proglašena republika Formoza je provzročila nov boj. Japonci energično zahtevajo, da se jim spolni ona točka mirovne pogodbe, vsled katere se ima zjediniti ta otok z japonskim posestvom. Na japonski strani se pripravljajo zopet prav pridno na boj. Kakor se splošno meni, potrebovali bodo jako veliko močij, predno se polaste otoka Formoze. Sicer pa ta korak ni prvi, katerega so morali sedaj storiti; večkrat so se že morali boriti z uporneži in skoro vselej brezuspešno. Zunanje moči bodo z največjo pazljivostjo zasledovale ta zanimiv boj; kajti vsem je dobro znano, da se je zelo povišala vojna moč na Formozi pod vodstvom novega predsednika, ki je bil poprej vodja tonkinskih piratov. Gotovo je dalje tudi, da so opešale vojne moči japonske v dolgotrajni kitajski vojski in da so jim tudi pošla denarna sredstva. Ta položaj bodo pa porabile evropske države Rusija, Francija in Nemčija, ter končno določile vojno odškodnino, katero ima odračunati Kitaj Japoncem. Da se poslednjim pri tem pogajanju ne bo povsem ugodilo, si je lahko misliti, ker bodo imeli v boju z Formozo zavezane roke.

Najnovejše zločinstvo v Djeddah je vzbudilo pozornost cele Evrope. Angleška vlada je sklenila takoj odposlati 3 ladje sedaj v Aleksandriji se nahajajočega pomorstva, in meni se, da bodo jednako postopale tudi ostale države. Djeddah je pristanišče Mekke, in je tu vedno polno muslimov iz celega izlamitskega sveta. Posebno zanimivo je ravno to, da so bili napadeni poslaniki onih držav, katere so se sedaj največ prizadevale za preosnovo v Armeniji. Do sedaj še ni dognano, se je li to zgodilo slučajno, ali pa ravno vsled tega vzroka. Sicer se zelo opravičujejo turški poslaniki pri vladah zunanjih držav in zatrjujejo, da bo turška vlada vse storila, da ostro kaznuje dotične beduine, je vendar ta položaj postal jako kritičen in je dvomiti, da bi se kedaj zboljšalo stanje v Armeniji bivajočih kristijanov.

Cerkveni letopis.

Generalna kongregacija frančiškanskega reda.

Fuzija četverih družin je bila sprejeta po dvadnevni debati 25. maja. Vsaka družina nasvetuje sv. Stolici tri patre, ona pa izbere izmed njih 6, ki bodo imeli nalog, da sestavijo „Codex constitutionum Ordinis Fratrum Minorum“. Delo se ima izvršiti v 6—8 mesecih.

Generalni kongregaciji se seveda predlagajo poročila o stanju vseh provincij. Jako zanimivo je poročilo o kustodiji sv. dežele. Kustodija ima sedaj 9 samostanov in 42 hospicijev. Za vzgojo klerikov

je odločen 1 kolegij, 1 šola za govornišstvo, 1 za modroslovje, 1 za bogoslovje in 4 za jezike. Kustodija ima 1 tiskarno in 5 lekaru ter obskrbuje 55 svetišč. Kustodija šteje 434 redovnikov, med njimi je 186 duhovnov. Katoličanov je krog 63.000, župnih cerkev 28, podružnic 18, župnih šol 52 (35 za dečke, 17 za deklice), 2 sirotišča in v Alepi 1 kolegij za dečke. Pridigujejo angleški, arabski, francozki, grški, španski, hrvatski, slovenski, poljski in turški. Kapelanij je 34, hiš za reveže 415, hospicijev za romarje 9. Od zadnjega gen. kapiteljna (3. okt. 1889) dozdej brali so v raznih svetiščih za sv. Očeta 1550, za katol. vladarje 11.475, za dobrotnike sv. dežele 104.223 (toraj vsako leto nad 17.370) svetih maš. Krščenih je bilo 10.810, med njimi 180 odraslih, spreobrnjenecv 607, zakonov 2206, vmrlh 7806. Šole obiskuje vsako leto 3500 otrok. Revnih družin, ki dobivajo od samostanov vse potrebno, je 3000 z več nego 12.000 osebami. V teku 6 let je bilo sprejetih 42.392 romarjev, med njimi znana dva ljubljanska.

Slovenci! Sedaj veste, čemu darujete cvetno nedeljo „za váruhe božjega groba“. Iz kratkega posnetka spoznate, kako blagodejno deluje v sveti deželi frančiškanski red. Bog mu nakloni mnogo dobrotnikov.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. junija.

(Naši gg. državni poslanci) so se večinoma vsi vrnili včeraj zopet na Dunaj; danes se je odpeljal za njimi vodja P o v š e, ki je včeraj še govoril v Radovljici na občnem zboru slovenskega društva za Gorenjsko.

(Darovi.) Uredništvu „Slovenca“ so poslali: Profesor dr. J. Svetina za oškodovane cerkve 10 gl. — Č. g. Fr. Marčinko, župnik v Vranji (Istra) za oškodovane po potresu 7 gld. 50 kr. — P. Hubert Rant je poslal za oškodovane po potresu drugo zbirko Slovencev iz Aleksandrije v znesku 68 frankov (32 gld. 78 kr.). — Bog bodi plačnik blagodušnim dobrotnikom!

(Na Šmarni Gori) je bil včeraj — binkoštni torek — pravi praznik. Iz Ljubljane in okolice se je zbrala velikanska množica pobožnih romarjev, kateri od nekdanj radi obiskujejo to slavno božjo pot, da si vsak v svojih potrebah izprosi Marijine pomoči. V procesijah so prišli romarji od St. Petra v Ljubljani, s Črnuč in z Ježice, iz drugih bližnjih fará so pa častiti gospodje dušni pastirji pripeljali vsak prav lepo število faranov. St. Peterska fara v Ljubljani ima na binkoštni torek zaobljubljeno procesijo na Šmarno Goro. Tudi letos sta častita gospoda mestna kapelana Mih. Bulovec in Andrej Plečnik imela slovesno duhovno opravilo. Domač šentpeterski pevski zbor je z izvrstnim petjem poveljeval službo božjo. Svete maše so se pričele že ob 4. uri in romarska cerkev je bila do 11. ure natlačeno polna.

(Koroški romarji.) Prijatelj nam poroča: Prošli teden sem bil po opravkih v Beljaku. Obiskal sem o ti priliki tudi romarsko cerkev v obližju, ki hrani v sebi čudežni križ. Ravno tedaj je prišlo veliko število slovenskih Korošcev v cerkev. Pobožno so poklekli in jeli skupno moliti — za nas Ljubljančane. Bil je do solz gauljiv prizor. Iz vsega obnašanja, iz vneme in gorečnosti, ki je sijala vrlim našim sorojakom iz lica, se je videla njihova ljubezen do nas in njihovo sočutje z nami, katerim so hoteli od Boga izprosi ti moči in tolažbe. Bog jim plačaj!

(Vodovod v Kočevju.) C. kr. ministerstvo za kmet. je kočevski mestni občini dovolilo za vodovod 22.000 gld. podpore, katera se bo de izplačala v treh letih. Ministerstvo zahteva, da mora delo voditi deželni stavbeni urad.

(Revščina na Dolenjskem.) Prijatelj nam piše: Ko sem bil zadnjič v Ljubljani in razgledoval razvaline bele Ljubljane, resnično sem bil tužnega srca in obžaloval vse znance in nepoznane zaradi nesreče, katera jih je zadela. Tolažilo me je pa, da ima Ljubljana toliko prijateljev, kateri so ji iz vseh stranij na pomoč prihiteli; mislil sem — počasi bo šlo, ali s časoma se bo Ljubljana že zopet vzdignila in in morebiti še v lepšo prelevila, kakoršna je bila dozdej. Kedo se pa za našo Dolenjsko stran zmeni, katera je zdaj tako močno zadeta, da skoraj povedati ne moremo. Potres nam je napravil samo strah — škode ne — ali kaj nam je pa provzročil nesrečni dan sv. Janeza Nepomučana? Poprej smo bili že po zimi zaradi preobilnega snega močno po-

škodovani. Zaradi velikega snega so mnogi travniki in njive pod vodo; vse je segnilo — za več časa so vničeni. Pri nas v Raki smo prosili pri glavarstvu, da bi se smradljiva voda kako odpeljala, a nič se ne zgodi. Vsled dolge zime je zimska setev večinoma pognila. Najhujše nas je pa zadelo v vinogradih in po vrtovih. Debeli sneg, ki je 16. maja tukaj zapadel, je trtje očesal, polomil in kar je bilo še ostalo, je pa drugi dan mraz zamoril, ker je večinoma nizka amerikska in deloma tudi domača trta pozebla. Kar pa drevje zadene, ne moremo popisati — vse je ali očesano, čez polovico prelomljeno, ali pa s koreninami izruvano. — Žalostni pogled! Kar zjokal bi se, ko pogledam skozi okno. Kje bomo Dolenjci zdaj denar jemali za davke, družino in delavce? — Žalostne so naše dolenjske veselice. Če hoče kedo še kaj več brati, vzemi še Jobovo knjigo v roke, pa še tamkaj beri, kaj vse človeka lahko zadene. Kdo se bo pa zdaj za nas Dolenjce, tako poškodovane, zmenil? Bog — drugi že ne! — Opomba vredništva: Te obupne razmere naše Dolenjske se čutijo letos tem hujše, ker je dežela tudi sicer tako hudo zadeta. Dolžnost naših poslancev je, da tudi za nesrečno Dolenjsko izposlujejo nagle in izdatne pomoči.

(Epilog k zadnjim mestnim dopolnilnim volitvam v Ljubljani.) Prejeli smo nastopne vrstice: Na podstavi § 19. tiskovnega zakona izvolite sprejeti sledeči popravek notice o ljubljanskih mestnih volitvah v „Slovenca“ št. 125 z dne 1. julija t. l.: 1. Ni res, da bi se bil jaz udeležil na katerikoli način ožje volitve dne 1. junija, marveč je res, da nisem ne agitiral proti g. dr. Gregoriču in tudi sam nisem šel volit, dasi sem imel pooblastilo s prejšnjega dne. 2. Ni res, da sem bil v družbi, v kateri se je zlegel zloglasni volilni pamflet, res je, da sem zanj zvedel še le dan pred volitvijo, ko je bil že tiskan, res je, da mi ni bil všeč, res je, da sem bil za kompromis in res je končno, da sem delal le za izvolitev starega in zasluženega mestnega odbornika gosp. ces. svetnika Murnika, napram onemu kandidatu, kateremu se je moral ogniti g. Murnik. Z odličnim spoštovanjem Gustav Pirc. V Ljubljani, 2. junija 1895.

Sklicujem se na § 19. tisk. zak. in zahtevam, da z ozirom na drugo dnevno novico „pri današnji ožji volitvi“ Vašega lista z dne 1. junija t. l. št. 125 sprejmete in po velebi zakona priobčite nastopni popravek: Ni res, da sem se jaz v svrhu agitacije dne 1. junija t. l. združil z malkontenti obeh narodnih strank. Ni res, da sem agitiral dne 1. junija v družbi g. Prosenca ali g. Pirca. Ni res, da sem se nahajal v tisti družbi, v kateri se je zlegel nek volilni „pamflet“ in tudi ni res, da sem bil jaz sploh le količkaj v dotiki z avtorji tega pisma, ker je le nasprotno res, da sem o eksistenci tega pisanja zaznal stoprv v četrtek zvečer, ko je bilo že razposlano volilcem. Sicer ni res, da sem agitiral proti g. dr. Krisperju, res pa je, da sem agitiral in to stoprv prilikom ožje volitve za g. I. Murnika in proti g. dr. Gregoriču. — Dr. Josip Kušar, odvetniški kandidat. — V Ljubljani, 4. junija 1895.

Opomba uredništva: Na posameznosti ne bomo odgovarjali gospodoma, le toliko omenimo, da je vkljub vsem popravkom še vedno res, da sta oba gospoda agitovala proti gg. kandidatom, postavljenim skupno od obeh narodnih strank. In jedino to smo mi hoteli povedati z ono notico, katero sedaj gospoda pojasnjujeta. Veseli nas, da oba gospoda odklanjata od sebe vso odgovornost za oni volilni pamflet, ki res dela sramoto vsem, ki so mu kumovali. — Sicer pa smo tudi mi tega mnenja in so naši somišljeniki pri razgovoru o mestnih volitvah tudi izrecno povdarjali, da bi bil umesten shod volilcev, ki naj izreko svoje mnenje o dogovoru. In le zato je izostal shod volilcev, ker je bila stvar dogovorjena v zadnjem trenutku in se od nobene strani ni kazalo nikako zanimanje za dopolnilne mestne volitve.

(Argo.) Izredno zanimiva je zadnja številka „Argo“, katero izdaja profesor in kustos Müller. Poleg raznovrstnega družega gradiva objavlja točno sestavljen posnetek poročil iz ljubljanskih časnikov o potresu. Sestavek je zemljepisno tako vreden, da je dežela Kranjska razdeljena na pet zon. Zanimivemu sestavku je pridejana podoba dežele Kranjske, na kateri je razvidno, po katerih krajih se je pojavljal potres, od katere strani je prišel in kako škodo je provzročil. Ker gosp. kustos Müller namerava svoje studije še nadaljevati v prihodnjih številkah v „Argo“, zato bi bilo želeli, da bi mu gospodje, ki

se zanimajo za te naravne prikazni, sporočali, kar se je posebnega dogodilo v tem ali onem kraju in kar še ni bilo objavljeno po listih. Vzlasti bi bila važna poročila o raznovrstni svetlobi in luči, ki se je tu in tam prikazovala ob potresu. Gledé poročila iz Loke o potresu, da je ono jutro luna vzhajala namestu ob $\frac{1}{4}$ 2. še le ob $\frac{1}{4}$ 3. uri, pravi opomba: Bei der grössten südlichen Declination v. c. — 28° und dem flachen Tagbogen des Mondes an diesem Tage, eventuell einer vorliegenden bläulichen Wolkenbank erklärlich. —

(Dragocen oltarni prt.) Opozarjamo p. n. čitatelje, vzlasti prijatelje domače umetnosti na podlistek v današnji številki: „Dragocen oltarni prt.“ — To je umotvor, ki se sme v naši domači cerkveni umetnosti imenovati nekaka posebnost. Načrt sam je tako dovršeno sestavljen, da je celó dvorni svetnik Stork na Dunaju, ko si je ogledal načrt, vprašan, kaj bi bilo na njem spopolniti, rekel: „Ni česar, ker je ta načrt dovršeno delo.“ Jednako umetniško je pa tudi po načrtu dovršeno delo, ki dela čast domačim gg. umetnicam.

(Iz Škofje Loke.) 1. junija. Zadnjo nedeljo pe noči ob $\frac{1}{4}$ 3. uri prebudil je mirno speče meščane škofjeloške grozen krik, razgrajanje, strašno tulenje in razbijanje po nekih durih na velikem trgu. Prestrašeni stanovniki vstajali so vžigajoč luč, češ, kaj mora pač biti, je li se mesto pogreza ali kali? In glej! naša mestna inteligenca vračajoča se domov iz Selo, kjer so dotičniki napravili veselico baje po potresu poškodovani Ljubljani na korist. Brezdvomno izpadla je namenjena veselica nad vse dobro, kajti drugače bi ne bili udeleženci radosti — ali kali? — omamljeni prihrumeli domov. Za take vspehe jih pač ne zavidamo, vedóč, da z njimi porušeni stolnici ne pomorejo na noge. Pri tej priliki pa si tudi ne moremo kaj, da stavimo javno vprašanje: je li se more še kdo pritožiti radi nočnega nemira, ako vaški fantje hodijo v mesto razsajat ob sobotah in nedeljah po noči, ko jih vendar v tem naša inteligenca za veliko prekosi? — Sliši se, da je naša žendarmerija vzela to stvar v roke in gospe razgrajalce naznanila gosposki. Prav tako. Ako radi kalenja nočnega miru navadni kmetijski razgrajalec zasluži kazen, zakaj bi po istih paragrafih ne potipala gosposka tudi gosposkih ponočnjakov razgrajalcev?

(Obrtno gibanje v Ljubljani.) Meseca maja pričele so v Ljubljani izvrševati obrte naslednje stranke: Pillar, Mally in Bauda, stavbinsko podjetje s sedežem v Zagrebu, stavbinsko-mojsterski obrt v Truberjevih ulicah št. 1 v Ljubljani; Vidali Franc, izdelovanje žičastih madracov na Dunajski cesti 7; Anton Šarc, prodajo jedil na Fran-Josipa cesti 2. — Od povedali pa so v tem mesecu svoje obrte sledeči: Viktorija Hartman, šivanje perila; Karol Kauschegg, trgovino z lesom; Ivana Soklič, prodajo klobukov; Marija Mozetič, kramarijo z manufakturnim blagom; Helena Peterca, prodajo jedil; Janez Luznar, krojaški obrt. in Jožefa Rebolj, branjerijo.

(Policijska kronika.) Čez Binkošne praznike imela je mestna policija s poulično druhaljo dokaj posla. Od nedelje do ponedeljka v jutro bilo je prijetih 16 eksemplarov svojati različne fagone: 13 razgrajalcev in kalilcev nočnega miru, 3 pretepači, prijeti ob jednom tudi zaradi hudodelstva po paragrafu 122a) kazenskega zak., izvršenega po ciganih: Francetu Grünwald, Bogoljubu Held in Marcelu Grün s tem, da so na Karlovski cesti stoječe Kristusovo razpelo poškodovali in oskrunili. — Tatvina se ni nobena prijavila. — Policijsko službo opravljalo je v tem času 90 mož.

(Učiteljske službe.) V Lešah pri Radovljici se ima s početkom šolskega leta 1885/96 namestiti učitelj-voditelj s letno plačo IV. razr. Prošnje do 28. junija c. kr. okraj. šol. svetu v Radovljici. — Na IV. razredni dekliški ljudski šoli v Kočevju je do 30. jun. razpisano mesto nadučiteljice s letno plačo III. razreda.

Narodno gospodarstvo.

Trtoreja.

Z ozirom na članek „Trtoreja“ v 119 štev. „Slovenca“ z dne 25. maja t. l. prosim, da sprejmete sledeče pojasnilo.

1. Ni res, da pustim cepiti v deželni trtnici ključe oziroma bihe s cepiči takih „gosposkih vrst“, kakršnih bi noben praktični gospodar ne sadil v

svoj vinograd, marveč je res, da se je in se bo cepilo nad 95 odstotkov ključev s cepiči onih vrst, katere je lansko leto ukrenila priporočati za splošno cepljenje deželna filokserna komisija v Ljubljani, ki je sestala iz praktičnih in priznanih strokovnjakov, med temi znanega strokovnjaka g. Rihard Dolenca, vodje kmet. šole na Grmu. Vse te priporočene vrste so se rabile, razun onih, katerih ni bilo dobiti cepičev, vrhu tega pač pa nekoliko 100 finejših vrst za poskušnjo, ktere stotine pa še ne pridejo v poštev proti 140.000 prvih vrst.

2. Ni res, da se je čez zimo posušilo „toliko tisoč“ cepljenk v kleti prisilne delavnice, temuč je res, da trte še niso bile hranjene v kleti, ampak so bile na vrtu zasute ter z slamo povrh zemlje pokrite, vsled česar se ni tako rekoč ne jedna posušila ali pomrznila. Jeseni sem bil ob pričetku izkopavanja sam navzoč, a potem sem šel po nalogu velesl. dež. odbora na Dolenjsko ter predaval cel mesec, vsled česar sem moral prepustiti to delo „v tem dobro izurjenemu pazniku Zerjalu“ (?), kateri mi je nazaj vrnivšemu poročal, da je 18.000 za oddajo sposobnih trt. Zanašaje se na to poročilo (trte so bile že prisute kakor sem mu pred odhodom velel in pokazal) sem predložil dež. odboru razdelitveni načrt, kateri „pa spomladi ni obveljal, ker sem moral skoraj polovico trt zavreči, to pa ne zato, ker so bile suhe (ampak zato ker niso bile dovolj zaraščene; postopal sem toraj prav zbirčljivo, mogoče pa je, da so delavci vzlic temu ktero ne prav dobro zaraščeno vmes utaknili in res je, da so bili prejemniki s temi zadovoljni, ker so se proti meni osebno izrekli zadovoljne, nekteri celo pismeno. Kar drugega navaja pisec omenjenega članka o trtah, pa mene ne briga, saj on ve, da trtnice lansko leto nisem jaz zasadil in da tudi niso bile cepljene te trte pod mojim nadzorstvom, ampak da sem jaz prevzel nadzorstvo trtnice še le meseca junija, ko sem službo nastopil. Ta trtnica pa nikakor ni morala biti slaba, vsaj jo je gor omenjeni znani strokovnjak v nemških listih in v dolenskih novicah hvalil.

3. Ni res, da so ključi kar iz rezine z sekiro nasekani, in če bi to tudi res bilo, ne gre krivdo meni pripisavati, ker ključe sem take razposlal, kakoršne jih je vis. minist. za poljedelstvo dež. odboru doposlalo, pač pa sem tanjšje tu obdržal, da jih zabilfamo in sem le debeleje med prosilce brezplačno razdelil. Sicer pa pisec večkrat omenjenega članka dobro ve, da v Ljubljani nimamo trt, od katerih bi rezali ključe.

4. Ni res, da se jaz kot potovalni učitelj, ki sem nastavljen, da po deželi poučujem ljudi „redko-kedaj na deželi kje prikažem v svojem poslu“, marveč je res, da sem imel v drugi polovici lanskega leta 26 predavanj in vrhu tega mnogo informacijskih potovanj po vsih vinorodnih krajih Dolenjske in Notranjske, ter da sem letos vže toliko predavanj imel, da bo od vis. deželnega zbora za letos v to svrhu dovoljeni potovalni kredit (potni pavšal) kmalu porabljen, da si ni še minulo pol leta.

5. Ni res, da sem ob zimskem času napovedal predavanje v Šmihelu in v Stopičah, kjer naj bi me ljudje zastonj čakali, res je pa, da sem pisal županstvu občine „Šmihel-Stopiče“, da pridem predavati v nedeljo popoldne, ter sem prosil primerne razglasila, a to je razglasilo predavanje za Šmihel, ne pa za Stopiče, kakor sem jaz nameraval in kamor sem tudi prišel določenega dne še pred časom ob najhujšem snegu in mrazu. Imenovani pisec dobro ve vse to, kakor tudi, da sem isti dan dopoludne predaval v St. Petru pri Novem Mestu.

6. Ni res, da bi bili vinšćski zapeljani po mojih obljubal toliko sveta zrigolali, ker se v jeseni tudi ni moglo zarad ogromnih naročitev nobenemu obljubiti veliko trt, res je pa, da so naročniki splošno mislili, da mora vsak toliko dobiti, kolikor je naročil in res je, da je skoraj sleherni prosilec dobil toliko, če ravno ne cepljenih, pa n-cepljenih trt, za kolikor je imel zrigolanega sveta; zadnje dobili so celo vse brezplačno, razven kdor ni zahteval proti plačilu. Zlasti neopravičeno je pa tako očitjanje od strani premožnejših posestnikov, ker bi ti lahko dobili trte, kolikor bi potrebovali, od vinarske šole na Grmu, kjer vzgajajo cepljene trte v prav veliki meri in z največjim vspehom in oddajajo prav lepe, za saditev pravilno pripravljene in po želji dolge ključe najpriporočljivejših ameriških trt.

Fr. G o m b a č,
dež. potov. učitelj.

Telegrami.

Dunaj, 4. junija. Predsednik združene nemške levice je razposlal sledečo izjavo: Združeni nemški levici je bilo dosedaj še nemogoče, posvetovati se o dovršenem delu pododseka za volilno preosnovo. Vsled tega so popolno neosnovana poročila „N. Fr. Pr.“. Tudi se ne strinjajo popolnoma nazori pododsekovi v glavnih potezah z mnenjem nemške levice.

Dunaj, 5. junija. „Fremdenblatt“ označuje trditev, da bi bili glasovali zastopniki levice v pododseku za volilno preosnovo proti razdelitvi nove volilne kurije, kot popolno neosnovano, marveč so bili vsi zato, da se razdeli v dva dela.

Dunaj, 5. junija. Državnemu zboru se je predložilo poročilo davčnega odseka o vladni predlogi gledé davčnih olajšav za Ljubljano in okolico. — Poslanec Richter je vprašal ministra notranjih stvari, koliko časa je vlada že vedela o slabih razmerah zavarovalnice „Avstrije“ in zakaj ni v pravem času vmes posegla. — Poslanec Kaftan predlaga, da se prične razprava o odgovoru ministerstva gledé spremembe v vnanjem ministerstvu. Predlog je bil odklo-njen. Brzorad predlaga, da se seje v državnem zboru odlože za toliko časa, dokler odsek za volilno preosnovo konečno ne reši poročila o načrtu za volilno reformo. Ministerski predsednik Windischgrätz izjavi, da tudi vlada želi, naj se povspeše dela odseka za volilno preosnovo. Vlada pričakuje, da se bo odsek krepko lotil svojega dela, da pa na drugi strani z ozirom na velike naloge, ktere ima še rešiti visoka zbornica, ni umestno preložiti zasedanje, in zato se po želji ministerskega predsednika predlog Brzoradov z veliko večino odkloni.

Gradeo, 5. junija. Cesar je danes nadzoroval vojaštvo tukajšne garnizije ter izrekel svojo najvišjo zadovoljnost.

Magenta, 4. junija. Danes so odkrili spominek Mac-Mahon-a v navzočnosti vojnega ministra in mnogih vojaških in civilnih dostojanstvenikov.

Carigrad, 4. junija. Danes je došlo 23 ladij s 10.000 možmi pod poveljstvom treh admiralov v Beirut.

Carigrad, 4. junija. Zagotavlja se, da je danes pričakovati odgovora turške vlade zunanjim državam glede predlogov o armenski preosnovi; vender se misli, da ta odgovor ne bode ugoden, ker interesovani krogi molče o vsebini njegovi. Splošno se meni, da je glavni vzrok tega nesporazumljenja, ker ne puste zunanje države turški vladi vrhovne oblasti nad dotičnimi armenski pokrajinami. Ako se ne uda turška vlada, bodo pogajanja trajala še dolgo, ker zunanje države ne odstopijo prav nič od svojih zahtev. Danes se bode vršila poslaniška konferenca.

Novi Jork, 4. junija. V severnem delu Pensilvanije je nastal v gozdu požar, ki se je razprostiral po oljnatih tleh ter pokončal več malih mest. Škoda se ceni na več milijonov. Govori se tudi, da je mrtvih veliko ljudi.

Novi Jork, 3. junija. Radi neizmerne vročine v severnih državah ustavili so delo po mnogih tovarnah za železo. Več ljudi je pomrlo.

Washington, 4. junija. V Chile so vpe-ljali zlato veljavo. Zakon je že pravomočen.

Hennebergova svila

— pristna le, ako se naroči neposredno od moje tovarne — črna, in barvena, od 35 kr. do gl. 14-65 meter, — gladka, progasta, križasta, vzorčasta, damasti itd. (okoli 240 raznih kakovosti in 2000 raznih boj, vzorcev itd.) poštnine in carine preste na dom. Vzorec točno. Dvojni pismeni porto v Švice.

Tovarne za svilo G. Henneberg

43 (e. in kr. dvorni zalagatelj) v Carihu. 17-8 1

Umrli so:

3. junija. Ana Samassa, tovarnarjeva žena, 57 let, Karlovska cesta 1, morbus Brightii. — Marija Praunsels, vratarjeva žena, 50 let, Cesta na južno železnico 1, srčna hiba. — Magdalena Strel, brusačeva vdova, 72 let, Sv. Martina cesta 1, ostarelost.

V bolnišnici:

3. junija. Helena Šetina, gostija, 66 let, pljučni emfizem.

Tržne cene v Ljubljani

dné 5. junija.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, m. st.	7	50	Špeh povojen, kgr.	—	64
Rež,	6	30	Surovo maslo,	—	80
Ječmen,	6	40	Jajce, jedno	—	2
Oves,	7	20	Mleko, liter	—	10
Ajda,	6	80	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso,	7	—	Telečje	—	64
Koruza,	8	—	Svinjsko	—	66
Krompir,	2	50	Koštrunovo	—	40
Leča, hktl.	11	—	Piščanec	—	50
Grah,	10	—	Golob	—	20
Fižol,	11	—	Seno, 100 kgr.	1	78
Maslo, kgr.	—	90	Slama, 100	1	60
Mast,	—	66	Drva trda, 4 kub.m.	7	20
Špeh svež,	—	56	" mehka, 4 " "	4	80

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokričina na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	737.6	16.1	sl. sever	jasno	
8. u. pop.	736.6	26.2	sl. zapad	"	0 00
9. u. zveč.	736.8	19.6	"	"	
Srednja temperatura 20.6. za 3.0° nad normalom.					

Zahvala.

Častitim oo. lazaristom iz Ljubljane gg. *Heidrichu, Nežmahu in Navinšek-u*, ki so vodili sv. misijon, o. Donatu iz kapucinskega samostana loškega, ki je vstrajno spovedoval, in vsem drugim gospodom, ki so ali med misijonom ali pri končni slovesnosti pomagali pospeševati cast božjo in zveličanje duš, izrekamo najtoplejšo zahvalo. Bog vrni tisočero!

Na Tratu, dné 31. maja 1895.

Fr. Petrovič,

375 1—1

župnik.

Gregor Jezeršek, župan, Martin Brence, cerkvena ključarja.

1895

Vozni red

železničnih prog

na slovenskem ozemlju:

Ljubljana-Dunaj; Ljubljana-Trst; Sv. Peter-Reka;
Nabrežina-Gorica; Zidan most-Zagreb; Oslje-Velenje;
Spielfeld-Radgona-Ljutomer.

Ljubljana-Trbiž-Dunaj; Ljubljana-Novo mesto-Straža;
Ljubljana-Kočevje; Ljubljana-Kamnik

dobiva se

komad po 10 kr.

v Katol. Bukvarni in
Katol. Tiskarni ter
pri H. Ničmanu.

376 1—1

†

Najtužneje užaljeni javljamo podpisani, da je Bog vsemogočni poklical k Sebi iskreno ljubljeno našo soprogo, oziroma mater in staro mater, gospó

Ano Samassa

roj. Gregel

binkoštni ponedeljek zvečer ob 10. uri, prevideno s svetimi zakramenti za umirajoče.

Pogreb bode v četrtek, dné 6. junija, popoldne ob 6. uri iz hiše na Karlovski cesti št. 1.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v raznih cerkvah.

V Ljubljani, dné 4. junija 1895.

Albert Samassa,
soprog.

Berta baroninja Winkler,
Elza Samassa,
hčeri.

Pavla Samassa,
Zofija Samassa,
snahi.

Makso Samassa,
Dr. Pavel Samassa,
sinova.

Egon baron Winkler,
zet.

Ivan in Elizabeta Samassa,
Herbert, Fric in Elimar Samassa,
Hertha in Marija Winkler,
unuki in unukinje.

Razglas.

Ker se počne žetev, c. kr. priv. vzajemna zavarovalnica zoper požar v Gradcu vse p. n. gospode kmetovalce vljudno opozoruje, da zavaruje ona zraven hiš in vsakterega pohištva, strojev, živine itd. tudi

pridelke na njivah in senožetih zoper požar

po mogočno ugodnih pogodbah.

Dotična vprašanja se vljudno vselej razjasnijo v zavarovalničnih pisarnah (Gradec), kakor tudi pri vsakem zastopniku, kjer se tudi zavarovalne ponudbe sprejemajo.

C. kr. priv. vzajemna zavarovalnica zoper požar v Gradcu.

Okrajno zastopništvo Gradec, meseca velikega travna 1895.

(Ponatis se ne plačuje.)

342 1—1

374

Senožet, ozir. stavben prostor

4—1

parcela 165/8, ki meri nad 1200 □ sežnjev, ležeč tik državne dolenske železnice in drž. karlovske dolenske ceste in zraven A. Strnada hiše, prodá pod ugodnimi pogoji **Primož Pakiž**, posestnik in dež. poslanec v **Zamostem**, p. Sodražica.

Različne rastline, korenine, lubje in semena kupuje

Adolf Hauptmann v Ljubljani, Sv. Petra cesta 41.

Stavbeno podjetništvo in tehniški biró

Inž. B. Boškovec

in arhitekt 309 10—9

O. Dvořák

v Ljubljani (Hôtel „pri slonu“)

prevzema vsa prezidavanja, poprave in izvršitev novih stavb zagotavljajoč najtočnejše in solidno delo po nizki nekartelirani ceni. Izdeluje tudi vse v inženirsko in arhitektsko stroko spadajoče stavbene načrte v najkrajšem času.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

PRIPOROČILNA NAZNANILA

domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Antona Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke
V zalogi ima tudi narejene obleke
za gospode in dečke. — Obleke od 7 gld.
50 kr. do 24 gld., povrhnjice od 6 gld.
50 kr. do 22 gld., nepremočljive haveloke
od 7 gld., 50 kr. do 12 gld., haveloke iz
veljblodove dlake (Kameelhaar) od 12 gld.
do 17 gld., mantile in plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Josip Tomec
usnjar in zaloga usnja
v Ljubljani
Streliške ulice
priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu
trpežno doma strojeno
usnje za vsakovrstno
porabo, po nizki ceni.

Laneni firnež
najboljše kakovosti, dobiva se pri
Adolfu Hauptmannu
tovarna za firnež
v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Ilustrovani ceniki potrebščin za obrtništvo, šolo in za
dom zastoj in franko.
Prodaja na debelo in drobno.

Karol Dostal
tapetnik
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 31
se priporoča v najkulantnejše izvrševanje
vseh v svojo stroko spadajočih del, kakor
modrocev na peresih, žimnic, garnitur itd.
Cene nizke.

Janez Dogan
mizarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatosi hiši
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo izvrstno urejeno
zalogo divanov, žimnic, omar, stolov,
postelj itd.
Cenilniki s podobami so franko na
razpolago.
Najnižje cene, izborna blago.

Valentin Šubie
podobar in pozlata v Poljanah nad
Škofjo Loko
priporoča se preč. duhovščini in cerkvenim
predstojništvom v izvrševanje vsakovrstnih
podobarskih del
z zagotovilom poštenega in solidnega dela po možno
nizki ceni.

J. Kopac,
svečar v Gorici,
Voščarna Prodajalnica
Solikanska cesta 9, Gospodarska ulica
priporoča veleč. duhovščini, cerkv. oskrb-
ništvom ter sl. občinstvu garantirane, pristne
čebelno-voščene sveče
kg. po gld. 2.45. Sveče slabijih vrst za
pogrebe in drugo uporabo prav po nizki
ceni. V veliki izbiri so tudi voščeni zvitki,
okrašeni in preprosti po najnižji ceni.

Valentin Accetto
— zidarSKI mojster —
v Ljubljani, Opekarska cesta št. 55
priporoča se preč. duhovščini in slavnemu
občinstvu, podjetnikom in društvom v vsa
— v zidarsko stroko spadajoča dela —
bodisi novih stavb, cerkvenih in zasebnih
poslopj, kakor tudi vsakovrstna poprav-
ljanja, vzidavanja in postavljanja lončenih
štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega
tudi cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni.

Matija Horvat
čevljarSKI mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se preč. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivega blaga
od najpreprostejših do najfinih oblik.

JOSIP ŠUBIC
kipar v Gorenji vasi nad Škofjo Loko
priporoča se preč. duhovščini in slav.
občinstvu za izdelovanje
kipov iz lesa in kamena, novih
oltarjev iz lesa in marmor-cementa
v vsakojakem slogu; dalje v prenavljanje
starih oltarjev in drugih predmetov zago-
tavlja joč kar najnatačnejšo izvršitev in
nizko, delu primerno ceno.

Alojz Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

Konjski cvet

(pomnoženi restitucijski tok)

steklenica 1 gld., 5 steklenic 4 gld.

rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta
cvet, mnogo let po iz-
kušenih živinozdrav-
niških in od praktič-
nih poljedelcev pri-
znan kot krepljen,
lajša otrpnelost
konjskih udov ter
služi v krepilo pred
in v restitucijo (očvr-
ščenje) po kakem
trudapolnem delu.

Skušena redilna štupa za živino,

za konje rogato živino, ovce, prašiče i. t. d.

Rabi se skoro 40 let
za najboljšim vspe-
hom večinoma po
hlevih, ako živinče
ne more jesti; zbol-
juje mleko.
Zametek z rabilnim
navodom vred velja
50 kr., 5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gld.
priporoča in razpošilja na vse strani s prvo pošto

lekarnar 113 16
Ubald pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Razglas.

Glasom razpisa vis. c. kr. deželnega šolskega sveta z dné 30. maja t. l. št. 1151. se gledé pri-
četka vsled potresa prekinjenega pouka na javnih in zasebnih ljudskih šolah v mestnem šolskem okraji
ljubljskem, dajo na občno znanje nastopne odredbe:

Redni šolski pouk se prične:

- Dné 4. junija ob 9. uri dopoldne** na
mestni jednorazrednici na Barji v dosedanjem
šolskem poslopji na Karolinski zemlji.
- Dné 7. junija ob 8. uri dopoldne:**
  - na I. in II. mestni deški petrazrednici z
vsemi oddelki IV. in V. razreda v do-
sedanjih šolskih prostorih v Poljskih ulicah,
oziroma na Cojzevi cesti;
  - na mestni nemški deški štirirazrednici s
četrtim razredom v poslopji I. mestne deške
petrazrednice v Poljskih ulicah;
  - na mestni nemški dekliski petrazrednici s
5., 6., 7. in 8. šolskim letom v prostorih
c. kr. ženskega učiteljskega;
  - na zasebni deški štirirazrednici nemškega
šolskega društva s četrtim razredom v
pritličji c. kr. državne višje realke;
  - na zasebni dekliski trirazrednici v Lichten-
thurnovem sirotišči z vsemi razredi v do-
zdanjih šolskih prostorih.
- Dné 7. junija ob polu 9. uri dopoldne:**
  - na mestni dekliski osemrazrednici s VII. in
VIII. razredom v drugem nadstropju c. kr.
državne višje realke;
- na vnanji in notranji uršulinski šoli s VII.
in VIII. razredom vnanje ter VII. in VIII. raz-
redom notranje dekliske šole v novem šol-
skem poslopji ob Zvezdi pod tem pogojem,
da je učenkam vhod in izhod dovoljen
skozi na vrt držeča uvozna vrata.
- Dné 10. junija ob 8. uri dopoldne** na za-
sebni deški štirirazrednici v Marjanišči z vsemi
štirim razredi.

Pouk na zasebnih ljudskih šolah dr. Josipa
Waldherrja in Irme Huthove, se je
pričel že 20. maja, oziroma 27. maja t. l.

Učenci in učenke zgoraj navedenih šol in
zgoraj naštetih razredov se pozivljejo, naj pridejo
ob tukaj navedenem času v določene jim šolske
prostore, ter se zglasé pri svojih šolskih vodstvih
in učiteljih (učiteljicah).

Način klasifikacije tistih učencev, kateri tekoče
šolsko leto ostanejo brez pouka, se objavi pozneje
ter nje uspeh naznani roditeljem oziroma namest-
nikom.

Vsa otroška zabavišča in vsi otroški vrtci v
Ljubljani, ostanejo do prihodnjega šolskega leta
zaprti.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani
31. dan maja 1895.

Predsednik: GRASELLI, I. r.

Dunajska borza.			
Dné 5. junija.		Dné 4. junija.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 35 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151 gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 35 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	162 " 25 "
Avstrijska zlata renta 4%	122 " 45 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 " 25 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 55 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 50 "
Ogerska zlata renta 4%	122 " 95 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	148 " 50 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 25 "	Dunavske vravnave srečke 5%	131 " 50 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1074 " — "	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	108 " 75 "
Kreditne delnice, 160 gld.	408 " 60 "	Posojilo goriskega mesta	111 " 25 "
London vista	121 " 10 "	4% kranjsko deželno posojilo	99 " 25 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 " 22 1/2 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	109 " — "
20 mark	11 " 84 "	Prioritetne obveznice državne železnice	224 " — "
20 frankov (napoleonidor)	9 " 61 "	" " južne železnice 3%	173 " 75 "
Italijanski bankovci	45 " 90 "	" " južne železnice 5%	132 " 75 "
C. kr. cekini	5 " 66 "	" " dolenskih železnice 4%	99 " — "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izkrcanju
najmanjšega dobika.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wellzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 8.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosedaj kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.